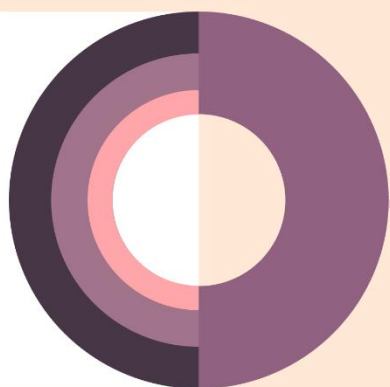

ZBORNÍK PRÍSPEVKOV Z KONFERENCIE

Fórum pre inteligentné mestá a regióny 2023

OBSAH

PRÍHOVOR PODPRESEDNÍČKY VLÁDY SR A MINISTERKY INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA A INFORMATIZÁCIE VERONIKY REMIŠOVEJ	3
PREDSLOV	5
PREDSTAVENIE NOVÉHO PODPORNÉHO PROGRAMU HOPERO & EIT URBAN MOBILITY	7
GEOPORTÁL PREŠOVSKÉHO KRAJA.....	10
BUDOVANIE KAPACÍT SO ZAMERANÍM NA AGENDU INTELIGENTNÝCH MIEST A REGIÓNOV	13
INTELIGENTNÁ MOBILITA AKO KLÚČ K DOSTUPNEJ A EFEKTÍVNEJ DOPRAVE ...	16
BRATISLAVSKÉ KONTO – JEDNO MIESTO PRE VŠETKY SLUŽBY	20
LIVING LABS A PODPORA INOVATÍVNYCH RIEŠENÍ	23
FINANCOVANIE ROZVOJA INTELIGENTNÝCH MIEST A REGIÓNOV	26
DIGITÁLNA TRANSFORMÁCIA NA MIESTNEJ A REGIONÁLNEJ ÚROVNI	29
PANELOVÉ DISKUSIE.....	31
Inteligentný rozvoj slovenských miest.....	31
Dáta ako kľúč k rozvoju inteligentných miest a regiónov.....	32
Smart urban ekosystém a smart manažment	32

PRÍHOVOR PODPRESEDNÍČKY VLÁDY SR A MINISTERKY INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA A INFORMATIZÁCIE VERONIKY REMIŠOVEJ

Vážené dámy, vážení páni,

dovoľte mi srdečne Vás privítať na konferencii venujúcej sa téme rozvoja inteligentných miest a regiónov.

Inteligentné mestá a regióny sú v dnešnej dobe už reálny koncept, ktorý prestáva byť doménou iba svetových metropol a uplatňuje sa čím ďalej, tým viac už i v menších mestách a obciach. Stáva sa tak zaujímavým pre mnoho samospráv v našej krajine, kde už viacero samospráv v rôznych podobách kladie doraz na smart riešenia a digitalizáciu, pričom mnoho z nich už dnes môže hovoriť o úspechoch, úsporách a zlepšeniach. O niektorých budete počuť aj v rámci tohto fóra.

Využívanie nových technológií, inovatívne riešenia či otvorené dáta sú pojmy, ktoré si už všetci spájame s pojmom inteligentných miest, a čo je veľmi inšpiratívne, cieľom už nie je iba „digitalizovať“, lebo je to moderné a robia to všetci, ale do popredia sa dostáva prístup, aby sa používanie nových technológií a smart riešení stalo nástrojom pre zlepšenie každodenného života obyvateľov či služieb poskytovaných samosprávami ako pre svojich občanov, tak pre podnikateľov a návštevníkov, napr. vo forme zlepšenia cestovania v rámci mesta či regiónu.

Inteligentné samosprávy sa spoliehajú na digitalizáciu a digitálne nástroje, nielen aby zabezpečili kvalitu života a bezpečnosť obyvateľov, ale dôležitým aspektom je i schopnosť reagovať a pripraviť sa na zmeny prostredia a vonkajšie vplyvy. Aj z tohto dôvodu sa v rámci témy inteligentných miest a regiónov, okrem využívania technológií, vo väčšej miere zohľadňujú aj otázky energetické a ekologické. Cieľom je zodpovedne vytvárať inteligentnú samosprávu, ktorá dokáže uspokojovať potreby občanov a poskytovať im primeranú škálu služieb, uľahčovať ich využívanie - a to pri optimalizácii prírodných zdrojov a financií.

Veľa takýchto riešení sa už osvedčilo v praxi v zahraničí, ale aj na Slovensku – napr. rozvíjajúci sa koncept digitálnych dvojčiat umožňuje vytvárať vo virtuálnej realite digitálnu verziu mesta či konkrétnych objektov, čo umožňuje predvídať budúci vývoj a simulovať rôzne situácie pre efektívne plánovanie, operácie, procesy, financovanie a pod. Z pohľadu vedenia mesta/regiónu môže práve

tento koncept výrazne pomôcť územnému plánovaniu, optimalizácii nákladov a rozhodovaniu na základe relevantných dát.

Ďalšou veľmi aktuálnou témou sú možnosti, ktoré prináša pokrok umelej inteligencie. Dáta a ich obrovské množstvo z rôznych IoT senzorov, databáz či kamerových systémov umožňujú používanie algoritmov umelej inteligencie, ktoré už dávno dokážu filtrovať chybné a nepodstatné dáta a na ich základe v reálnom čase navrhovať riešenia napr. v krízových situáciách, odhaľovať hrozby, kriminalitu a pod.

Využívanie smart technológií so sebou nesie i nutnosť urobiť významné zmeny na územnej úrovni, pretože aplikovanie nových technológií v mnohých oblastiach predstavuje najmä pre menšie samosprávy, ktorých je na Slovensku skutočne mnoho, dôležité výzvy. Bojujú ako s nedostatkom odborníkov, tak i s nedostatkom financií potrebných na ich zaplatenie a udržanie. Na druhej strane, práve technológie umožňujú vytvárať integrovaný prístup a prinášať sociálne inovácie na zvýšenie angažovanosti obyvateľov.

Naše ministerstvo túto agendu a aktivity samospráv podporujú dlhodobo, príkladom sú aj dve kolá výziev v rámci moderných technológií a viacero iniciatív v oblasti práce s dátami. V rámci výzvy „Moderné technológie“ v prvom kole bolo podporených 35 projektov v celkovej výške 26 027 371,23 € [z toho EÚ zdroje sú vo výške 22 074 965,90 €]. S našou podporou boli už implementované alebo sa práve finalizujú projekty ako inteligentné riadenie dopravy v rámci iniciatívy Smart Trnava, smart regulácie dopravy v meste Prešov či modernizácia cestnej dopravnej signalizácie križovatiek v meste Banská Bystrica. V meste Kežmarok sme tiež podporili využitie inteligentných riešení a technológií vo verejnom osvetlení, správe priechodov pre chodcov a parkovacích systémov, kamerový systém pomôže zvýšiť bezpečnosť a mesto bude tiež vedieť spravovať zvoz a likvidáciu odpadov podľa aktuálneho dopytu obyvateľov.

V rámci predmetnej výzvy sme podporili aj 7 projektov zameraných na zavedenie chatbotov pre zlepšenie užívateľskej skúsenosti občanov v komunikácii so samosprávou a úradmi. Nasadené boli na rôzne administratívne procesy a životné situácie, v rámci ktorých chatbot vie rýchlo a efektívne poskytnúť informácie a zefektívniť základné opakujúce sa procesy.

Aktuálne prebieha finalizácia 2. kola výzvy s celkovou alokáciou 35 mil. EUR a aj v rámci tohto 2. kola výzvy nás teší vysoký dopyt po senzoroch, riešeniach na využívanie dát, bezpečnostných systémoch, optimalizácii dopravy a iných

inováciách zo strany samospráv. Táto výzva je pre nás zároveň kľúčová, keďže nám dáva priestor využiť všetky pozitíva aj negatíva procesov výziev predošlého programového obdobia a využiť ich v rámci plánovania nových výziev a opatrení podpory v tomto novom, zjednodušenom programovom období.

O to viac ma teší, že sa MIRRI SR v spolupráci s Vami, ctené samosprávy, zástupcovia verejnej správy, súkromného sektora, akademickej obce a tretieho sektora, podarilo pre Slovensko vypracovať historicky prvý Akčný plán inteligentných miest a regiónov na roky 2023 – 2026, ktorého jednotlivé opatrenia budú v rámci tohto fóra samosprávam predstavené a budú pomocou, ktorú na svojej ceste byť smart potrebujú. Pripravených je 12 konkrétnych opatrení, ako napr. podpora experimentovania s inovatívnymi riešeniami pre samosprávy (po vzore fínskeho modelu Gaika); budovanie, vzdelávanie a rozširovanie odborných kapacít v tejto oblasti; podpora verejného obstarávania inovatívnych riešení v prostredí samosprávy - teší ma, že o tejto téme s nami nasledujúce dni bude diskutovať aj pán predseda ÚVO, pre ktorého je táto téma jednou z priorít na nasledujúce obdobie.

Tento Akčný plán zároveň prispeje k efektívnemu využitiu zdrojov z Programu Slovensko, ktorý okrem smart projektov v oblastiach ako mobilita, životné prostredie či služby, poskytne podporu inovatívnym projektom pre rozvoj inteligentných miest a regiónov až do výšky 106 mil. EUR. Naši odborníci vám počas nasledujúcich dvoch dní poskytnú všetky potrebné detaily a verím, že naše obce, mestá a regióny spoločne naplno využijú potenciál inteligentných a inovatívnych riešení.

PREDSLOV

Problematika inteligentných miest a regiónov rezonuje v Európe a vo svete už niekoľko rokov, čo podnietilo vznik mnohých stratégií, medzinárodných pracovných skupín a organizácií, ktoré sa tejto téme venujú, ako napríklad Územná Agenda 2030, Urbánna/Mestská agenda EÚ, Európska urbánna iniciatíva. Nevyhýba sa ani Slovensku, smart riešenia evidujeme v našom prostredí už viac ako dekádu, aj keď v menšom rozsahu než v iných častiach Európy a sveta. So vznikom Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI SR) štát uchoпил koordináciu tejto témy na národnej úrovni a snaží sa pomôcť samospráva a ostatným aktérom vytvoriť v tomto smere určitú koncepciu rozvoja.

Hlavným cieľom konferencie preto bola spoločná diskusia o aktivitách zameraných na podporu inteligentného rozvoja samospráv pripravovaných MIRRI SR a obsiahnutých v rámci pripraveného Akčného plánu inteligentných miest a regiónov na roky 2023 – 2026.

Fórum pre inteligentné mestá a regióny (FIMR 2023) ponúklo unikátnu príležitosť pre predstaviteľov územných samospráv sumarizovať súčasný stav budovania inteligentných miest a regiónov, pričom jeho súčasťou boli zároveň príspevky slovenských a európskych lídrov v oblasti budovania inteligentných miest a regiónov, resp. prezentácia inovatívnych spoločností a riešení prostredníctvom prezentačných stánkov počas oboch dní podujatia. Program bol rozdelený do štyroch základných okruhov – Expertíza a nástroje podpory smart agendy; Možnosti a zdroje financovania; Otvorené dáta – otvorené riešenia a napokon Smart urban ekosystém & smart manažment.

V rámci diskusií sme tiež zisťovali potreby samospráv a subjektov súkromného sektora vo vzťahu k harmonogramu plánovaných výziev a projektov zameraných na agendu inteligentného rozvoja. Usporiadanie konferencie je zároveň jedným z merateľných ukazovateľov projektu „Metodicko-hodnotiaca jednotka a expertná platforma pre podporu rozvoja inteligentných miest a regiónov“ (314011AGI4) financovaného z OP EVS. V tomto zborníku vám prinášame jednotlivé prezentácie vybraných účastníkov podujatia FIMR 2023, ktorí vystúpili počas oboch dní. Tematicky sa týkali nového podporného programu HOPERO & EIT Urban Mobility; geoportálu Prešovského kraja; digitálnej transformácie na regionálnej a lokálnej úrovni z pohľadu DG Connect; budovania kapacít so zameraním na agendu inteligentných miest a regiónov; inteligentnej mobility ako kľúča k dostupnej a efektívnej doprave; financovania rozvoja inteligentných miest a regiónov; Bratislavského konta a napokon living labov, resp. podpory zavádzania inovatívnych riešení. V grafickej podobe ich nájdete aj na našom webe www.smartcity.gov.sk.

S predstaviteľmi samospráv i jednotlivých zúčastnených firiem sme sa dohodli na pokračujúcej spolupráci v rámci implementácie vyššie spomenutého Akčného plánu a podľa predbežných konzultácií sme v dlhodobom horizonte naplánovali aj ďalší ročník tejto konferencie. Veríme, že sa v podobnom (alebo väčšom) počte stretne aj v budúcom roku na konferencii FIMR 2024, kde budeme môcť zhodnotiť posun v smart agende a diskutovať o prípadných nových výzvach s ňou spojených.

PREDSTAVENIE NOVÉHO PODPORNÉHO PROGRAMU HOPERO & EIT URBAN MOBILITY

Juraj Popovič, HOPERO

Cieľom EIT Urban Mobility - European Institute of Innovation and Technology pre mestskú mobilitu je zlepšiť dopravu a verejné priestory v mestách vďaka inováciám. Hopero je jedným z piatich EDIHov (European Digital Innovation Hub) na Slovensku (HOPERO, EXPANDI 4.0, EDIH CASSOVIUM, Centrum inovatívneho zdravotníctva a Slovenské centrum digitálnych inovácií), ktoré zahŕňajú 4 okruhy služieb: Test before invest, Networking, Digitálne zručnosti a Financovanie. EDIHy pôsobia v regiónoch a zdieľajú best practices. V celej Európe je 136 EDIHov. Cieľom HOPERA je podporiť digitalizáciu firiem a verejných organizácií v celej EÚ a umožňuje bezplatne testovať digitálne inovácie (napr. AI), získať podporu pri digitalizácii, vyškoliť svojich zamestnancov v digitálnych zručnostiach a získať podporu pri žiadaní o grantové zdroje EÚ.

Príklady partnerstiev v rôznych odvetviach: priemysel – Traton, Seat, BMW, Škoda, e-on, MOL, ORACLE, SIEMENS

Univerzity – TECHNION – Izrael Institute of Technology, Technical Univesity of Denmark, Czech Technical Univesity of Prague,

EIT Urban mobility Cities – Gemeente Amsterdam, Eindhoven, Hamburg, Praha, Štokholm.

Ďalšou z príležitostí e získanie financií na zaujímavé projekty. Pravidelné výzvy EIT Urban Mobility: Inovačné projekty pre mestá – cca 1 mil. eur, pilotné projekty „Raptor“ na pilotný projekt (30 000 – 150 000 eur) o startupom/ tech firmou.

Výzva na transformačno-inovačné konzorciá financuje: 2-3 projekty, každý v hodnote cca 30-50 mil. eur, každý má transformovať 1 vybranú oblasť strategickú pre SR. Jedným z týchto projektov by ohol byť projekt, ktorý podporí klimatickú/digitálnu transformáciu miest. Úlohou by ohlo byť vytvárať si väzby s inovátormi a testovať mestské inovácie vo Vašom meste. Výzva na European Urban Innovations financuje: do r 2024 budú publikované 4 výzvy, alokovaných je 450 mil. eur, každý projekt môže získať až 5 mil. eur. Projekty majú vytvoriť a testovať inovácie, ktoré doteraz v EÚ neimplementovali a týkajú sa udržateľného rozvoja miest, integrujú tri základné hodnoty New European Bauhaus – udržateľnosť, inkluzívnosť a estetiku.

Inovačná dielňa pre udržateľný mestský rozvoj a integrované územné investície

Agenda:

1. Príprava zásobníkov pre UMR a IÚI: ponúkaná pomoc – vytvorenie Inovačného toolkitu: metodológia pre inovatívne projekty (strategická príprava projektových zámerov vzhľadom na problémy v samosprávach), ktorého súčasťou budú aj kompetentní partneri pre inovačné projektové zábery, tréningový program a pomoc vypracovaním projektových zámerov IÚI a ÚR (na základe metodiky z Inovačného toolkitu).
2. Vzdelávanie a tvorba kapacít – ponúkaná pomoc: školenia na rôzne aspekty digitálnej transformácie v samosprávach pre lídrov inovácií a digitalizácie (nastavenie procesov a identifikácia kľúčových oblastí, ľudské zdroje a práca s talentom, manažment zmien a komunikácia zmien, manažment dát) a praktické workshopy a tréningy pre projektových expertov (digitálne a dátové zručnosti, užívateľský prieskum)
3. Digitalizácia s podporou umelej inteligencie – ponúkaná pomoc: predstavenie praktických nástrojov v oblastiach AI (využitie aplikácií), využitie umelej inteligencie v praktických ukážkach pre samosprávy a následnej individuálna konzultácia konkrétnych prípadov samospráv prostredníctvom expertných AI tímov.

4. Energetická efektívnosť a verejné obstarávanie inovácií – ponúkaná pomoc: predstavenie prípadových štúdií v rámci obstarávania inovácií v EÚ (s ohľadom na národnú legislatívu), seminár na tému Úvod do VO inovácií (oboznámenie sa so základnými pojmami, inovačnými partnerstvami, atď.), 2 pilotné „majákové“ projekty pre VOI (konzultácia, posúdenie potrieb, vypracovanie podkladov a podpora) a prípadová správa z pilotných „majákových“ VOI

Výstup z inovačnej dielne

Cieľom podujatia je predstaviť praktické nástroje pre samosprávy pripravujúce zásobník inovatívnych projektov do UMR/IÚI. Zúčastnilo sa ho 13 zástupcov samospráv, ktorí predstavili svoje aktivity a následne prebiehala diskusia v skupinách. Záver inovačnej dielne vychádza z podnetov, ktoré budú využité na ďalšie plánovanie aktivít, ktoré adresujú potreby samospráv.

GEOPORTÁL PREŠOVSKÉHO KRAJA

Mário Popper, Matúš Kipikaša, Prešovský samosprávny kraj

Geoportál Prešovského kraja je platforma pre integráciu, ukladanie a publikovanie (najmä priestorových) údajov z rôznych oblastí. Vznikol v spolupráci s európskou komisiou a Svetovou bankou (Iniciatíva Catching-Up Regions). Údaje na geoportáli pochádzajú z rôznych zdrojov národných databáz a regionálnych databáz (údajov získaných vlastným zberom). Aktuálne je publikovaných 216 datasetov. Geoportál je určený predovšetkým verejnosti (každý obyvateľ si môže pozrieť, stiahnuť a spracovať oblasť, ktorá ho zaujíma), Úrad PSK (pracovníci využívajú dáta pri vypracovaní strategických dokumentov a pri lepšom rozhodovaní), samosprávy (obce a mestá využívajú dáta a zároveň tvoria regionálnu databázu).

3 moduly geoportálu:

- Dátový katalóg – Open geodáta o Prešovskom kraji ako na tanieri. Katalóg otvorených a geolokalizovaných údajov na prezeranie a stiahnutie.
- Tematické mapy a dashboardy – Prehliadajte dáta jedným a prívetivým spôsobom prostredníctvom tematických mapových aplikácií a dashboardov.
- Mapový prehliadač – Pokročilejší online mapový nástroj na prehliadanie a analýzu geodát. Študujte dáta z katalógu vo vrstvách.

Aj vďaka geoportálu vzniklo niekoľko výstupov ako napr. propagačné materiály pre domácich aj zahraničných investorov či krajské PHRSR 2021 – 2030. Praktická ukážka je dostupná na webovej stránke [Geoportálu](#).

Aplikácia na zber projektových zámerov a komunikáciu (RISK)

Moduly:

- Projektové aktivity – evidencia projektových aktivít/námetov/projektov zozbieraných od partnerov z územia kraja. Prvý krok v evidencii potreby

z územia, prostredníctvom vyplnenia jednoduchého formulára projektovej aktivity.

- Projektové zámery – Evidencia a tvorba projektových zámerov z projektových aktivít pre integrované územné investície. Následne sa generujú projektové zámery za účelom schvaľovania na Rade partnerstva PSK.
- Partneri a karta obce – evidencia partnerov – obcí sociálno – ekonomických partnerov z územia. Na základe evidencie vzniká konto v systéme. Pre obce/mestá je vedená tzv. Karta obce – rozšírený informačný profil, v ktorom eviduje podrobnejšie informácie ako: počet obyvateľov, dĺžku a typ pozemných komunikácií a cyklotrás, priemyselné parky/brownfieldy, percento napojenosti na vodu a kanál. Prítomnosť MRK, členstvo v organizáciách, strategické dokumenty a pod. Na základe týchto informácií je možné filtrovanie projektových aktivít a projektov.
- Modul jednoduchej komunikácie – umožňuje textovú komunikáciu s vybraným partnerom/partnermi. Poskytuje možnosť vytvoriť komunikáciu k zaslanému projektovanému zámeru (napr. v zmysle žiadosti o doplnenie zámeru zo strany žiadateľa, vysvetlenia nejasností, doplnenia príloh a pod.), vytvoriť a pomenovať novú komunikáciu s príslušným partnerom mimo problematiky podaného projektového zámeru.
- Prehľady a štatistiky – poskytujú aktuálny prehľad a štatistiku o základnom stave procesov, napr. o počte aktivít/zámerov, výške alokácií na jednotlivé opatrenia Programu Slovensko, štatistiku podľa okresov alebo podľa integrovaných balíkov a pod.

Príhlásenie pomocou mena a hesla

Používateľ:

Heslo:

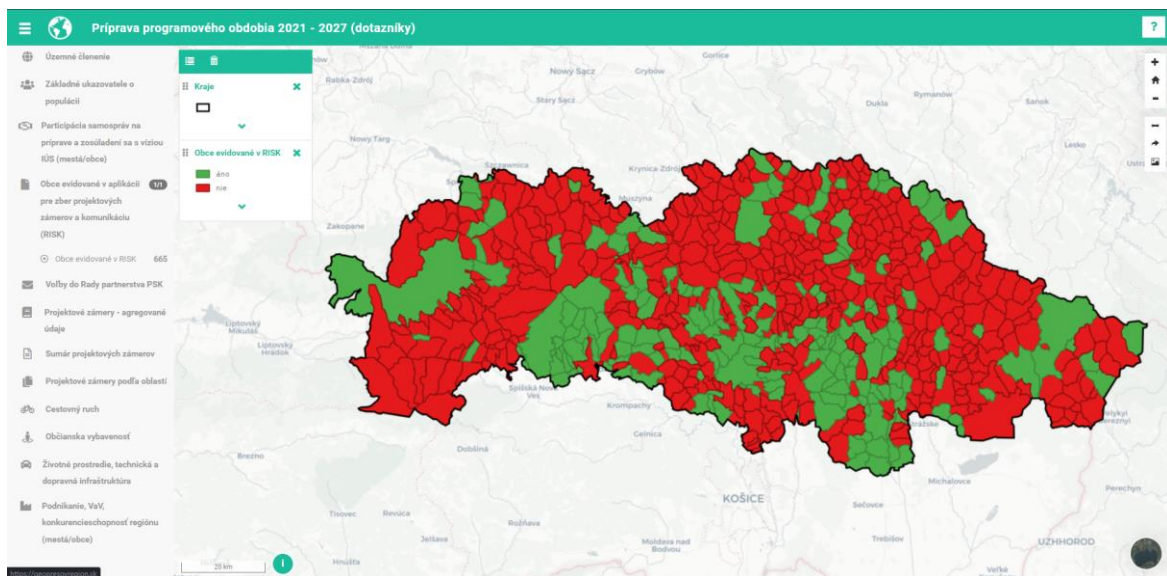
Príhlásiť sa

Prostredníctvom aplikácie môžete:

- aktualizovať svoje kontaktné údaje pre komunikáciu s úradom
- zadávať a spravovať svoje projektové aktivity
- zadávať a spravovať svoje projektové zámery
- komunikovať s pracovníkmi úradu

V prípade **metodických otázok** kontaktujte Technický sekretariát RP: euromfndy2021-2027@psk.sk, 051/ 7081 541

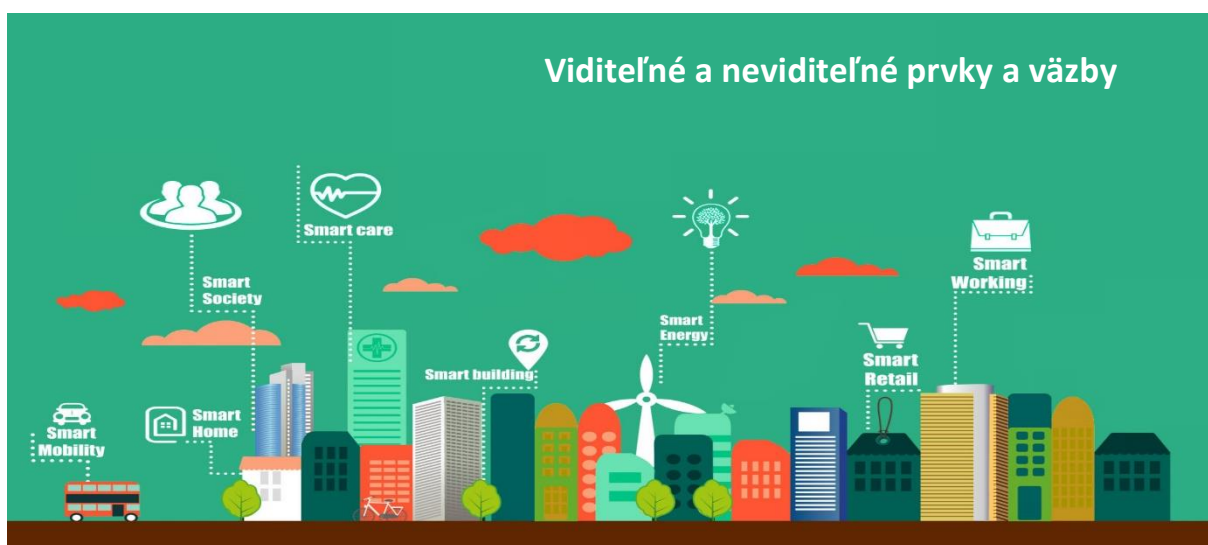
V prípade **technických problémov** kontaktujte helpdesk: psk@e-vuc.sk, 032/ 6510 212

BUDOVANIE KAPACÍT SO ZAMERANÍM NA AGENDU INTELIGENTNÝCH MIEST A REGIÓNOV

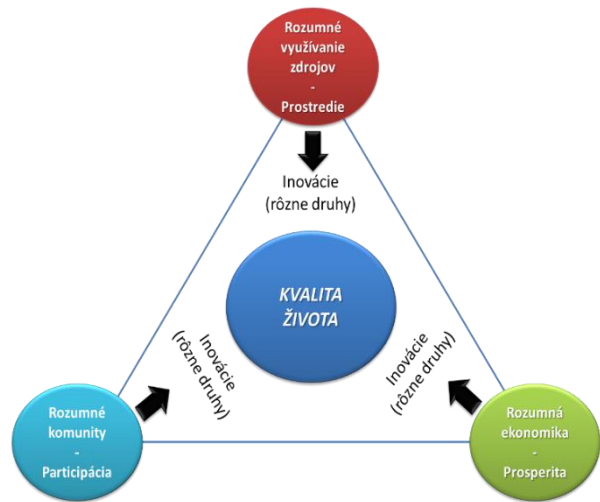
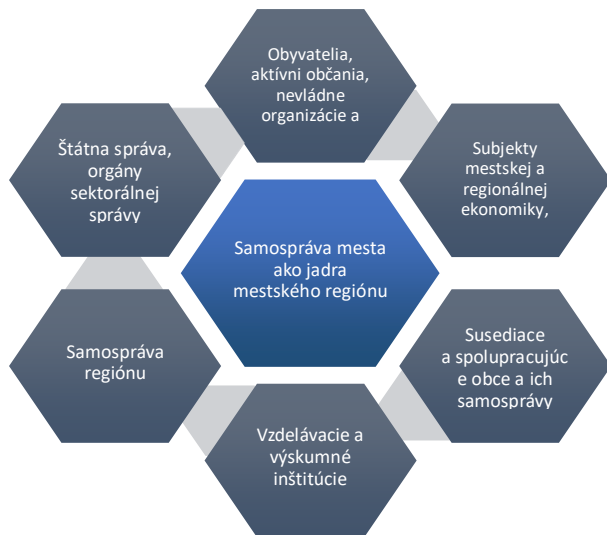
Slovak Smart City Cluster

SSCC je neziskové záujmové združenie právnických osôb. Ciele združenia sú podpora (propagácia a zvyšovanie povedomia o koncepte), prepájanie (verejnoprávnej, samosprávnej, akademickej a komerčnej sféry v oblasti Smart City), spolupráca (s orgánmi štátnej správy a samosprávy pri príprave relevantných právnych noriem) a súčinnosť (s inými organizáciami a záujmovými združeniami s obdobným predmetom činnosti).

Misiou združenia je podporiť reálnu dostupnosť implementácie konceptu smart/rozumných miest a regiónov pre prax rozvoja všetkých miest a regiónov v súlade s ich špecifickým potenciálom, potrebami a ekonomickými možnosťami.

SSCC vzniklo v roku 2016 a má 20 členov – 7 firiem (Západoslovenská energetika, a.s., Schneider Electric Slovakia, s.r.o., KOOR, s.r.o., Antik telecom, s.r.o., VSE/innogy Solutions, a.s., Sense IoT, s.r.o., resitech, s.r.o.), 6 samospráv (Trenčín, Kežmarok, Sabinov, Snina, Dubnica nad Váhom, Vysoké Tatry), 3 univerzity (Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Technická univerzita v Košiciach, Slovenská technická univerzita v Bratislave), 4 n.o. (Czech Smart City Cluster, iROZVOJ iREGION, n.o. KOTRA – Commercial Section – Republic of Korea, (f)ITcubator n.o.).

SSCC ponúka vytvorenie platformy na zdieľanie skúseností, všeobecne akceptovaných štandardov a praktík ako aj výziev, ktorým čelia profesionáli v oblasti smart city, podporu a spoluprácu s univerzitami, strednými školami, odbornými a výskumnými inštitúciami na realizácii výskumných a vývojových aktivít vrátane experimentálnej činnosti a podporu komunikácie medzi podnikateľskými, verejnoprávnymi, samosprávnymi a neziskovými organizáciami propagácia konceptu Smart City a jeho jednotlivých oblastí, prednášková a publikačná činnosť. Iniciovanie dialógu s orgánmi verejnej správy, zástupcami mimovládnych organizácií a obchodných komôr, podporu na prax orientovaného výskumu, vývoja a inovácií pre zvýšenie konkurencieschopnosti miest a mestských regiónov v oblasti Smart City, spoluprácu a podporu členov Združenia v oblasti marketingu, získavania a triedenia informácií, vzdelávania, spoločných ekonomických aktivít, podporu členov resp. spoločná príprava projektov a nadväzovanie a rozvoj stykov s podobnými inštitúciami v zahraničí.

Aktivity združenia

Vzdelávanie

- Konferencie,
- workshopy (METROONLINE, A(E)KO ĎALEJ S ENERGETIKOU V SAMOSPRÁVE, HN konferencie,..),
- akreditovaný kurz MŠ SR „SMART CITY ŠPECIALISTA“ a prax pre univerzity – SARIO

Projekty

- Making City - Positive Energy District (PED)

- Medzinárodný projekt klastrov V4 “S4S: Smart V4 Strategies
- Príprava strategických dokumentov (Smart stratégia mesta Trenčín, TSK, iniciačné dokumenty pre projekty digitalizácie, ...)
- Projekt Slovensko-ukrajinská cezhraničná spolupráca CBC4US (ZMOS)
- Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja

Spolupráca

- Memorandum o spolupráci so Slovenským centrom digitálnych inovácií, EDIH
- European Cluster Collaboration Platform (ECCP)
- Únia klastrov Slovenska
- Klaster energetických komunít Slovenska
- Rada partnerstva PSK

INTELEKTUÁLNA MOBILITA AKO KLÍČ K DOSTUPNEJ A EFEKTÍVNEJ DOPRAVE

Roman Souček, Silvia Musilová, oddelenie inteligentnej mobility, MIRRI SR

Tvorba definície inteligentnej mobility

Definičná matica IM bola rozdelená do piatich hlavných domén, ktoré pokrývajú prepojenie jednotlivých častí mobility s inteligentnými prvkami. Hlavné domény boli podľa potreby rozdelené na ďalšie subdomény. S cieľom overenia úplnosti a obsahového ukotvenia pôvodného návrhu rozdelenia boli jednotlivé subdomény premapované na niekoľko hlavných konkrétnych stratégií a politík EÚ a SR. Prepojenie subdomén bolo zmapované na konkrétne finančné nástroje na podporu zavádzania komplexnej inovácie na Slovensku.

Relevantné stratégie vo vzťahu k inteligentnej mobilite – Stratégia pre udržateľnú mobilitu a inteligentnú mobilitu (EK a Ministerstvo dopravy SR), Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR.

V Pláne obnovy a odolnosti na téma mobility viaže na:

- Komponent 3 – Udržateľná doprava, konkrétne investícia 1 a investícia 4,
- Komponent 9 – Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja, inovácií a digitálnej ekonomiky, investícia 1, investícia 2, investícia 5 a investícia 6
- Komponent 17 – Digitálne Slovensko – štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika, investícia 5.

V Programe Slovensko na inteligentná mobilita viaže na niekoľko špecifických cieľov a opatrení aj na fond na spravodlivú transformáciu.

EIT Urban Mobility Raptor

Vyhlasovateľ výzvy: Európsky Inovačný a technologický Inštitút (EIT) – nezávislá agentúra EÚ s právnou subjektivitou založený v roku 2008 s cieľom posilniť schopnosť Európy inovovať, je neoddeliteľnou súčasťou programu Horizon. EIT realizuje Strategickú inovačnú agendu (SIA) na roky 2021 – 2027 v rámci programu Horizont Európa s rozpočtom 3 mld. Eur.

Program: EIT podporuje 8 iniciatív vrátane EIT Urban Mobility: Inteligentná, ekologická a integrovaná doprava s rozpočtom 0,4 mld. Eur na roky 2020 – 2026

Výzva: City RAPTOR (Rapid Applications for Transport)

Zameranie/cieľ: riešenie špecifických výziev mestskej mobility pre mestá / obce / štvrte a podpora miestnych riešení financovaním jednotlivcov, tímov, začínajúcich podnikov alebo MSP s podporou príslušného mesta / obce / štvrte; RAPTOR sa zameriava na riešenie špecifických výziev mestskej mobility poskytovaním kaskádového financovania prostredníctvom súťaže, ktorú organizuje každý ocenený projekt RAPTOR. Grant sa použije na vývoj a testovanie minimálne funkčných produktov na riešenie problémov špecifickej mestskej mobility s integrovanou testovacou fázou podporovanou pôvodným mestom.

Vedúci partner, prijímatelia: vedúcim žiadateľom musí byť mesto - hlavný partner mestskej mobility EIT alebo pridružená entita hlavného partnera; povinné vytvorenie konzorcia minimálne 2 subjektov (1 univerzitná alebo výskumná inštitúcia a/alebo 1 program na tvorbu rizikového kapitálu a/alebo akcelerátor) z dvoch krajín a maximálne 3 subjektov

Kategórie výskumu: vývoj a testovanie minimálne funkčných produktov, výsledkom majú byť tri riešenia umiestniteľné na trhu

Kaskádové granty, alokácia 630 tis. EUR; max. 3 konzorciá – max. 210 tis. EUR jedno ; intenzita 70%, trvanie: 8 mesiacov; konzorcium rozdeľuje pre SME alebo startupy balík 90 tis EUR (max. 30 tis. na 1 riešenie)

Štátna pomoc: nie je štátnou pomocou

Výber projektov: prechádza individuálnym hodnotením troch expertov, ktorí následne musia spoločne dosiahnuť konsenzus a zástupcovia úspešných žiadostí následne svoj projekt obhajujú pred výberovou komisiou

Oprávnené náklady: osobné náklady, náklady na subkontrakty, cestovné náklady, iné tovary a služby.

Názov projektu	Zameranie na riadenie parkovania podporuje mestské plánovanie
Hlavný realizátor projektu	Mobiel21Vzvw
Miesto realizácie	Trondheim (Nórsko), Umea (Švédsko), Gdańsk a Krakov (Poľsko), Freiburg (Nemecko), Rotterdam (Holandsko), Sint Nikolaas (Belgicko), La Rochelle (Francúzsko), Reggio Emilia (Taliansko), Zadar (Chorvátsko), Siatina (Rumunsko), Sofia (Bulharsko), Škodra (Albánsko), Vitoria Gasteiz (Španielsko), Lisabon (Portugalsko), Tallinn (Estónsko)
Objem financovania	€3 576 253,75 (98% bolo financovaných zo zdrojov EÚ, zvyšné 2% boli financované partnermi projektu)
Zdroj financovania / spôsob financovania	H2020-EU.3.4. - SOCIETAL CHALLENGES- Smart, Green And Integrated Transport / grant
Ciele projektu	Cieľom bolo zlepšiť parkovacie politiky vybraných európskych miest a zaviesť riadenie parkovania ako ústredný prvok svojich plánov udržateľného rozvoja. Riadenie parkovania by malo byť dôležitou súčasťou plánovania udržateľnej mestskej mobility, ale bohužiaľ je jedným z najzanedbanejších segmentov. Väčšine členských štátov EÚ chýba politika a usmernenia v oblasti parkovania na národnej úrovni. Cieľom projektu PARK4SUMP bolo zmeniť tento stav, pretože sa ukázalo, že dobré riadenie parkovania má mimoriadny význam. Uvoľňuje verejný priestor, podporuje miestne podniky, generuje príjmy, zvyšuje bezpečnosť, podporuje mestské plánovanie a môže zatraktívniť mestá. Všeobecnou koncepciou bolo prevziať tie najlepšie príklady, súvislosti a skúsenosti v oblasti riadenia parkovania v Európe, poučiť sa z nich a profitovať z nich a preniesť ich vo veľkom meradle a najlepším možným spôsobom do nových miest.
Opis projektu / výstupy	Celkovo 16 miest - od Nórska po Albánsko - sa spojilo, aby sa podieľali o osvedčené postupy v oblasti riadenia parkovania a rozvíjali ich. Tie zahŕňali jasnú komunikáciu o opatreniach na riadenie parkovania zrozumiteľným spôsobom a zabezpečenie toho, aby pravidlá parkovania a pokuty boli primerané, vyvážené a účinne vymáhané. Ďalším kľúčovým osvedčeným postupom bolo zabezpečenie toho, aby sa príjmy z parkovného a pokút investovali do udržateľnej mestskej mobility. Zistilo sa tiež, že účasť občanov na príprave opatrení na riadenie parkovania je užitočná na zabezpečenie prijatia a dodržiavania nových opatrení. Okrem toho sa ukázalo, že digitalizácia zlepšuje verejnú reputáciu a osobnú spokojnosť pracovníkov zodpovedných za vymcovanie parkovania. Prostredníctvom zdieľania a implementácie týchto osvedčených postupov sa všetkým 16 zúčastneným mestám podarilo zlepšiť svoje parkovacie politiky a zaviesť riadenie parkovania ako ústredný prvok svojich plánov udržateľného rozvoja. V rámci projektu bolo regulovaných približne 55 000 nových parkovacích miest, pričom 3 239 parkovacích miest bolo úspešne prerozdelených na iné účely. Zníženie dotácií na parkovacie miesta a zároveň spoplatnenie existujúcich parkovacích miest vo forme poplatkov alebo pokút pomohlo obciam získať príjem.
Doména inteligentnej mobility	
Typ partnerstva	Projektové konzorcium, podľa pravidiel rámcových programov

Združenie Inteligentná mobilita Slovensko

Zakladatelia: MIRRI SR, MD SR, Alistiq s.r.o., Driving.digital, Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o., M2M Solution, s.r.o., Žilinská univerzita v Žiline, Matador holding, a.s., Zväz automobilového priemyslu SR, Slovak AeroSpace Cluster, Slovenská asociácia pre elektromobilitu, Slovenská technická univerzita v Bratislave, KPMG Slovensko Advisory, k.s., Siemens Mobility, s.r.o.

Aktivity a ciele združenia

- Pracovné skupiny na vytvorenie a podporu ekosystému pre inovácie a spoluprácu v oblasti výskumu a vývoja,

- Skúmanie financovania inovácií inteligentnej a udržateľnej mobility / EÚ a národných projektov,
- Poradenská služba v legislatívnych, koncepčných strategických dokumentoch v oblasti inteligentnej mobility v spolupráci s ostatnými ústrednými a miestnymi subjektmi štátnej správy a územnej samosprávy,
- Prenos zahraničných skúseností s inováciami inteligentnej mobility a ich implementácia do slovenskej legislatívy a reálneho prostredia,
- Organizovanie podujatí, webinárov, vzdelávanie a popularizácia riešení inteligentnej mobility;
- Kontaktné miesto pre národné a medzinárodné inštitúcie.

BRATISLAVSKÉ KONTO – JEDNO MIESTO PRE VŠETKY SLUŽBY

Martina Mihalkovičová – Magistrát hlavného mesta Bratislava

Projekt Bratislavské konto vzniká na základe testovania potrieb obyvateľov a obyvateľiek mesta Bratislava, ktorí sa jasne vyjadrili, že by prijali digitalizáciu a transformáciu mestských služieb. Bratislavské konto vzniklo na Oddelení inovácií a digitálnych služieb. Ide o interný tím v rámci Hlavného mesta SR Bratislavy. Nové Bratislavské konto má za cieľ poskytovať elektronické služby na úrovni 21. storočia. Ide o miesto, kde budú postupne pribúdať všetky služby a obyvatelia a obyvateľky mesta Bratislava tak budú môcť s úradom komunikovať digitálne, jednoducho a pohodlne, kdekoľvek sa budú nachádzať.

Prečo vzniklo Bratislavské konto?

- ponúka rýchle a jednoduché služby,
- všetky informácie dostupné na jedno mieste,
- prináša zber a prenos dát
- vzniklo na základe potrieb obyvateľov a obyvateľiek.

Bratislavské konto ponúka obojstranne výhodne riešenie ako pre používateľov tak aj pre úrad. Pre používateľov ponúka všetky informácie na jednom mieste, dostupnosť cez mobilný telefón, poskytuje podrobný prehľad, bezpečnosť, dôveryhodnosť a jednoduchosť. Pre úrad je rovnakou výhodou to, že všetky informácie sú dostupné na jednom mieste, dokáže efektívnejšie komunikovať, zlepšia sa tým interné procesy, zníži sa chybovosť údajov, náklady a aj záťaž na zamestnancov. Od spustenia 4.apríla 2023 sa registrovalo už viac ako 20 000 používateľov. Príkladom jednej z výhod je online platba dane z nehnuteľnosti.

„Daň som zaplatil približne do 5 minút po prijatí e-mailu, jedným kliknutím a na dovolenke v Ázii.“

Daňovník o digitálnej platbe dane

Pomocou Bratislavského konta a následnej registrácie bude prichádzať emailová notifikácia o vygenerovaní dane v konte. Daňové rozhodnutie bude v online forme a platba bude možná rovnako online.

„Dostal som všetky daňové informácie, ktoré som potreboval. Som rád, že sa aj takýmto spôsobom posúvate do 21. storočia.“

Daňovník o digitálnej platbe dane

Budúcnosť Bratislavského konta

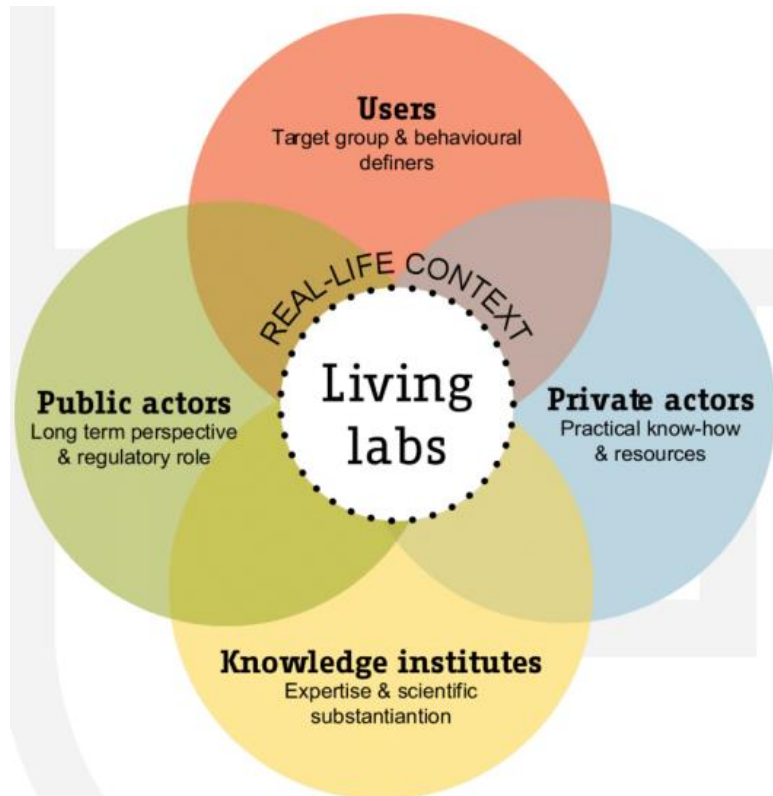
- 4. 4. 2023: Spustenie registrácie do Bratislavského konta pre fyzické osoby

- Apríl - máj 2023: Používateľkám a používateľom, ktorí sa stihli registrovať do 19. 4. 2023 pribudnú rozhodnutia k dani z nehnuteľností v Bratislavskom konte najskôr 28. 4. 2023. (Rozhodnutia budú v kontách pribúdať priebežne, až do 30. 5. 2023.)
- Apríl - jún 2023: Digitálna platba dane z nehnuteľností
- Jún 2023: Online kúpa lístka a permanentky na kúpalisko
- Leto 2023:
- Nové žiadosti: Záväzné stanovisko k investičnej činnosti, Stanovisko k investičnému zámeru, Územnoplánovacia informácia
- Sledovanie podaných žiadostí a ukladanie rozpracovaných žiadostí do konceptov
- Bratislavské konto pre právnické osoby

LIVING LABS A PODPORA INOVATÍVNYCH RIEŠENÍ

Miroslav Michalko, TUKE

Living lab (živé laboratórium) je priestor pre spoluprácu, vznik a verifikáciu nápadov a riešení. Poskytuje dostupnosť k testovaciemu prostrediu (testbed, sandbox) a odborným personálnym kapacitám. Prináša možnosť vhodne škálovať smart riešenia pre ich reálnym obstaraním a integráciou a prináša priestor učiť sa na chybách iných vďaka internacionalizácii LL.

Príklady Living Labov (LL):

- LL Internetu vecí – Fakulta elektrotechniky a informatiky
 - Zameranie: inteligentné meranie a vyhodnocovanie spotreby energií (AI/ML), Kybernetická bezpečnosť a meranie a vizualizácia environmentálnych parametrov.
- LL Open Lab – Fakulta elektrotechniky a informatiky
 - Zameranie: vývoj softvérových riešení a dátové analýzy, moderné komunikačné riešenia a riadenie senzorov a vizualizácia dát.
- LL TestBed 4.0 – Strojnícka fakulta
 - Zameranie: zamerané na riešenie Industry 4.0, modelovanie a simulácia logistických procesov a digitálny podnik, virtuálne a inteligentné závody.

Oblasti spolupráce – Internet vecí

- Integrácia riešení pre zber informácií z budov, zariadení, dopravnej infraštruktúry,
- Generovanie otvorených dát a inteligentné vyhľadávanie, korelácia dát, pokročilá dátová analytika,
- Vizualizácia dát, poskytovanie dát občanom a dát pre samosprávu (podpora riadiacich a rozhodovacích procesov),
- Optimalizácia využívania zdrojov, predikcie,
- Otvorenosť a dostupnosť služieb pre samosprávu vďaka využívaniu najnovších technologických riešení,
- Testovanie nápadov a dodávateľských riešení.

Riešenia pre efektívnejšie využívanie zdrojov

- Návrh a vývoj riešení pre úsporu elektrickej energie,
- Integrácia nových poznatkov z oblasti ML/AI,
- Detekcia neštandardných stavov a predictive maintenance,
- Generovanie otvorených dát,
- Úspora zdrojov na energie.

SMART CAMPUS @ TUKE

- Ako TESTBED pre SMART CITY poskytuje:
 - WiFi / LORAWAN / 5G pokrytie
 - Stovky IoT senzorov
 - Ekologický dom,
 - Inteligentné meranie spotreby,
 - Sledovanie environmentálnych parametrov,
 - Riadenia nabíjania elektrických vozidiel,
 - Vývoj technológií pre vodíkovú dopravu,
 - Identifikácia neštandardných situácií v kamerových záznamoch,
 - Smart parkovanie.

Univerzitný vedecký park TECHNICOM

- Spoločný priestor pre spoluprácu biznisu / samosprávy / univerzity,
- Inkubátor pre začínajúce firmy,
- ONE STOP SHOP pre poskytovanie služieb,
- Možnosť participácie na spoločných projektoch,
- Prístup k výskumnej infraštruktúre a Living Labom TUKE,
- Konzultačné služby.

TUKE spolupracuje aj so zahraničím a Technická univerzita je súčasťou novej európskej univerzity - Aliancia ULYSSEUS. Tvoria ju vrátane TUKE aj Sevillská univerzita (Universidad de Sevilla), Univerzita v Janove (Università di Genova), Univerzita v Nice (Université Côte d'Azur), Haaga-Helia University of Applied Sciences Helsinki a MCI The Entrepreneurial School v Innsbrucku.

Hackaton – Citython 2022

RIS Citython je medzinárodné podujatie, na ktorom zúčastnené tímy pracujú na implementácii svojich nápadov od začiatku až po prezentovateľný projekt alebo prototyp, všetko za 54 hodín.

Cieľom Citythonu je analyzovať výzvy v oblasti mobility, ktorým naše mestá čelia, a vytvárať možné riešenia. Zámerom je podporiť rozvoj inovatívnych projektov a start-upov, ktoré majú potenciál uplatnenia na trhu. Týmto spôsobom sa RIS Citython priamo orientuje na podporu podnikateľského a inovačného ekosystému v regióne Košice, ako aj na celom Slovensku. Ambíciou Citythonu je vytvoriť referenčné podujatie v Európe, ktoré dokáže prilákať tie najlepšie talenty, vrátane študentov akademických programov EIT Urban Mobility, a vytvoriť tie najinovatívnejšie riešenia.

FINANCOVANIE ROZVOJA INTELIGENTNÝCH MIEST A REGIÓNOV

Juraj Hošťák, oddelenie inteligentných miest a regiónov, MIRRI SR

Financovanie rozvoja inteligentných miest a regiónov je poskytované z Programu Slovensko, konkrétne z opatrenia 1.2.2. Ide napríklad o rozvoj inteligentného riadenia/ správy miest a regiónov, rozvoj inovačných ekosystémov, medziobecná a medzinárodná spolupráca, podpora tvorby, využívania a prepájania dát, experimentálne využitie smart riešení a inovatívnych technológií (living labs) či budovanie kapacít a odborné vzdelávanie. Celková alokácia na podporu budovania inteligentných miest a regiónov je 106,3 mil. eur. Alokácia je rozdelená na 41,3 mil. eur využitých centrálne v gescii MIRRI SR (na systémové opatrenia) a zvyšných 65 mil. eur je sústredených na využitie mechanizmom IÚI/ÚMR.

Ďalšími plánovanými krokmi sú napríklad pri ITI: príprava informačných aktivít k ITI z opatrenia 1.2.2 počas nasledujúcich mesiacov a dopytovo-orientované výzvy plánované na rok 2024, tematicky rôzne zamerané podľa opatrenia 1.2.2 – napr. podpora zavádzania dátových platforiem.

Ďalšie smart opatrenia v P SK

Cieľ politiky 2 – Priorita 1 – Energetická efektívnosť a dekarbonizácia:

- Opatrenie 2.1.2 Znižovanie energetickej náročnosti budov (verejných budov a bytových domov)
- Opatrenie 2.3.1 Podpora inteligentných energetických systémov vrátane uskladňovania energie
 - Aktivity: inštalácia systémov meranie a riadenia za účelom zníženia spotreby energie v budovách; infraštruktúra pre elektromobilitu.
 - Aktivity: zavádzanie inteligentných energetických systémov vrátane komponentov kybernetickej bezpečnosti; inštalácia inteligentných prvkov v elektroenergetických systémoch na účel rozvoja/budovania SMART systémov na podporu integrácie nových zariadení na výrobu elektriny z OZE.

Cieľ politiky 2 - Priorita 2 - Životné prostredie

- Opatrenie 2.4.7 Identifikácia vývoja rizík, určenie spôsobov prevencie, zavádzanie postupov a opatrení na pripravenosť a reakciu na katastrofy spôsobené zmenou klímy

- Aktivity: vytvorenie jednotného informačného systému krízového manažmentu a scenárov pre identifikáciu medzier v kapacitách reakcie na katastrofy; nové technologické riešenia pre analýzy a vyhodnotenie klimatických rizík, napr. satelitné riešenia, zariadenia pre snímanie a monitorovanie, GIS, software.
- Opatrenie 2.5.10 Podpora (optimalizácia) spracovania dát a Informovanosti pre efektívnejšiu vodnú politiku SR
 - Aktivity: predmetom podpory bude konsolidácia dát a informácií odborných organizácií v oblasti vodného hospodárstva a vytvorenie efektívneho komplexného informačného systému o vode na národnej úrovni s cieľom dostupnosti relevantných dát a informácií o vode v súlade s implementáciou rámcovej smernice o vode
- Opatrenie 2.6.5 Podpora elektronického zberu dát v oblasti odpadového hospodárstva
 - Aktivity: Predmetom podpory bude rozšírenie informačného systému o ďalšie integrácie a vytvorenie nových modulov s reflektovaním na aktuálny vývoj legislatívy.
- Opatrenie 2.7.9 Zlepšovanie systému monitorovania kvality ovzdušia na národnej, lokálnej/regionálnej úrovni, monitorovania vplyvu znečistenia ovzdušia na ekosystémy, riadenia kvality ovzdušia, vrátane vybudovania nového informačného systému o emisiách
 - Aktivity: Predmetom podpory bude aktualizácia a modernizácia monitorovacieho systému kvality ovzdušia, ako aj vytvorenie nového NEIS (Národný emisný informačný systém) za účelom skvalitnenia údajov o emisiách zo zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Cieľ politiky 2 - Priorita 3 - Udržateľná mestská mobilita:

- Opatrenie 2.8.1 Rozvoj verejnej dopravy
- Opatrenie 2.8.3 Udržateľná mobilita BSK
 - Aktivity: zabezpečenie tarifných, informačných a dispečerských systémov.
- Opatrenie 3.2.1. Modernizácia a rozvoj železničných tratí a železničnej infraštruktúry
- Opatrenia 3.2.2., 3.2.3. a 3.2.4.: Cesty I., II. a III. triedy a miestne komunikácie, vrátane bezpečnosti

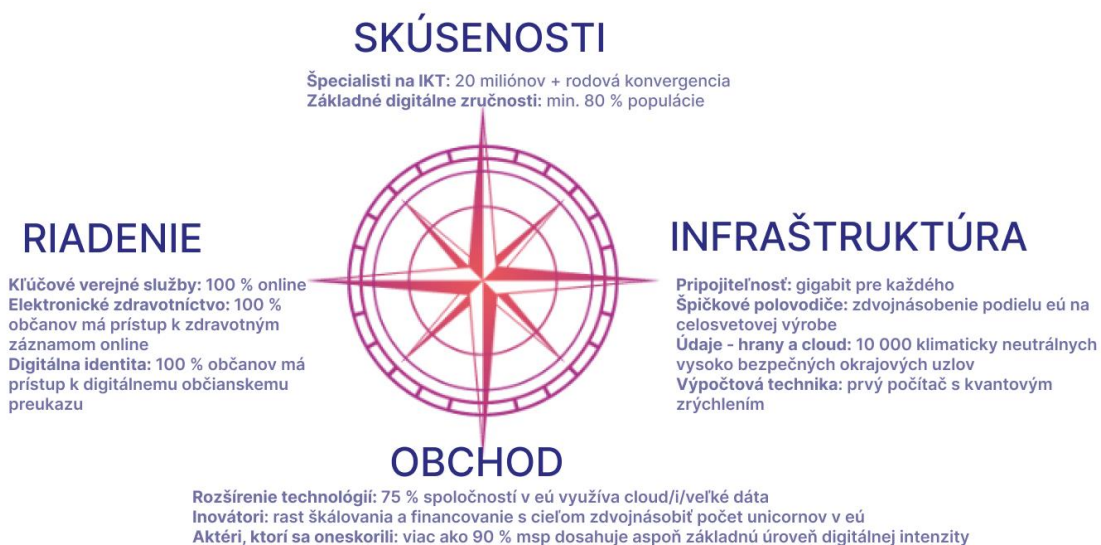
Cieľ politiky 5 - Priorita 1 – Moderné regióny

- Opatrenie 5.1.1. administratívne a analyticko-strategické kapacity miestnych a regionálnych samospráv a mimovládnych neziskových organizácií
- Opatrenie 5.1.3. Investície do bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
- Opatrenie 5.1.4. Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku
- Opatrenie 5.1.5. Investície do kultúrneho a prírodného dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch

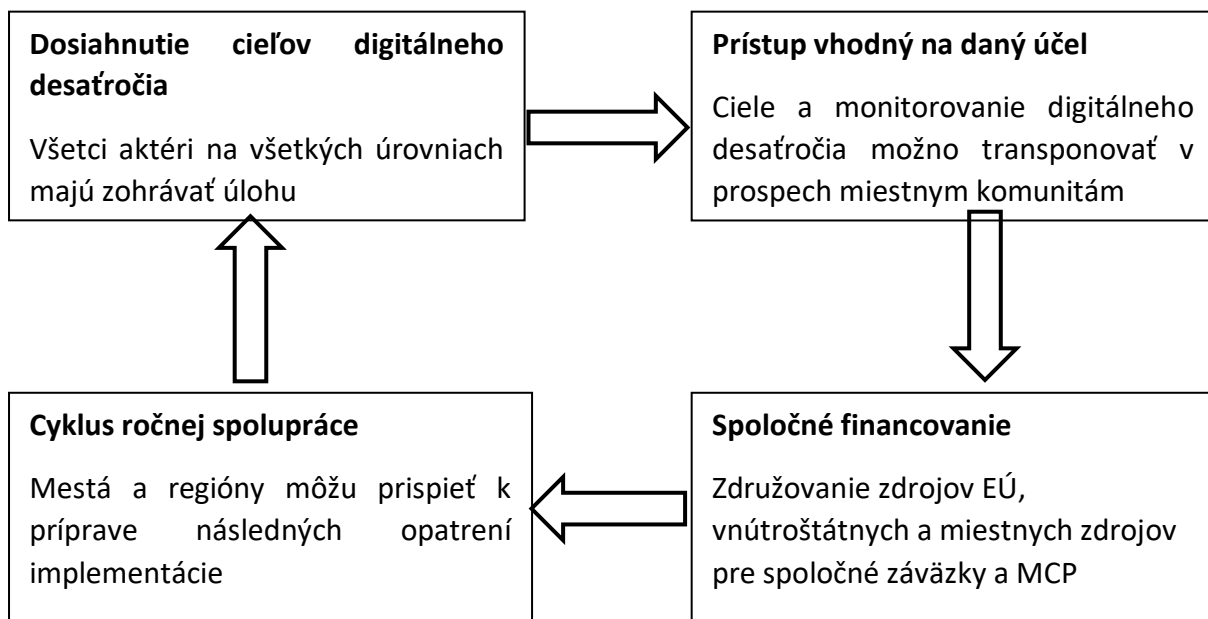
DIGITÁLNA TRANSFORMÁCIA NA MIESTNEJ A REGIONÁLNEJ ÚROVNI

Martin Májek, DG CONNECT, Európska komisia

Cieľom Európy je posilniť postavenie podnikov a ľudí v udržateľnej a prosperujúcej digitálnej budúcnosti, ktorá je zameraná na človeka. Politický program Digitálna dekáda s konkrétnymi cieľmi a zámermi na rok 2030 bude usmerňovať digitálnu transformáciu Európy:

Aká je úloha miest a regiónov v digitálnom desaťročí?

Living-in Eu

Hnutie Living-in.EU vzniklo v roku 2019 z iniciatívy Eurocities, OASC a ENoLL a s podporou Európskej komisie, fínskeho predsedníctva EÚ a Výboru regiónov. Deklarácia načrtáva „európsky spôsob“ digitálnej transformácie miest a komunít. Ide o novú viacúrovňovú spoluprácu medzi všetkými úrovňami vlády – národnou, regionálnou a mestskou – s cieľom zabezpečiť vedúce postavenie v oblasti technológií pri rešpektovaní európskych hodnôt a rozmanitosti, ako aj digitálnych práv jednotlivcov. Od svojho spustenia sa hnutie rozrástlo na viac ako 140 signatárov a viac ako 100 podporovateľov vrátane priemyselných odvetví, združení, akademickej obce a vlád miest mimo EÚ.

Vízia a misie Európskej únie

Vytvoriť súdržnú, digitálnu Európu, v ktorej každé mesto a komunita môže využívať hospodárske a sociálne výhody ekologickej a digitálnej transformácie.

Podporiť a urýchliť európsky spôsob digitálnej a ekologickej transformácie zapojením miest a komunít na európskej úrovni, aby vyvíjali, (znovu)používali a zdieľali dôveryhodné riešenia, technológií a noriem.

Riadenie sa spoločnými zásadami a hodnotami:

Princípy:

- Zameranie na občana
- Prístup vedený mestami na úrovni EÚ
- Technológie ako kľúčové faktory
- Spoločensky zodpovedný prístup, používanie a zdieľanie a správa údajov
- Mesto ako otvorený, živý priestor
- Interoperabilné mestské platformy s otvorenými štandardmi, otvorenými/verejnými API a zdieľanými dátovými modelmi

Záväzky:

- Finančné záväzky
- Technické
- Právne
- Vzdelávanie a budovanie kapacít
- Monitorovanie a meranie

PANELOVÉ DISKUSIE

Počas konferencie sa konalo niekoľko panelových diskusií na tému rozvoja inteligentných miest a regiónov, dát v kontexte rozvoja týchto miest a regiónov či smart urban ekosystém a smart management.

Inteligentný rozvoj slovenských miest

Účastníci panelovej diskusie: p. Wolf – primátor mesta Dubnica nad Váhom

p. Bročka – primátor mesta Trnava

p. Olha – primátor mesta Prešov

p. Ferenčák – primátor mesta Kežmarok

V panelovej diskusií na tému inteligentného rozvoja slovenských miest vystúpili primátori miest Dubnica nad Váhom – p. Wolf, Trnava – p. Bročka, prešov – p. Olha a Kežmarok – p. Ferenčák. Veľmi diskutovanou témou boli najmä administratívne kapacity a to ako majú samosprávy pokryté tieto kapacity. Všetci diskutujúci sa zhodli na to, že je veľká potreba ľudí špecializujúcich sa najmä na IT a dátovú analýzu. Primátor mesta Dubnice nad Váhom poukázal na občasnú potrebu personálneho auditu, na základe ktorého niektoré funkcie vďaka digitalizácií a automatizácií zanikli, no iné sa práve vďaka tomu vytvorili, čo znamená, že ľudia nemusia odísť z práce ale rekvalifikujú sa. Dubnica nad Váhom ako mesto je schopné zvládnuť kapacity aj personálne aj finančne. V Trnave je napríklad smart agenda trošku mixom medzi vedením, no oficiálne to zastrešuje mestská s.r.o. Primátor mesta Kežmarok, pán Ferenčák vyzdvihol aj dôležitosť súkromného sektora, rovnako ako potrebu budovania výskumných centier či podporu mladých talentov a prijímanie vzdelaných ľudí vracajúcich sa „domov“. Ďalšou z tém bol aj Program Slovensko. Tohto sa týkali otázky najmä k príprave a prioritizácií projektov. V tejto otázke sa panelisti opäť celkom zhodli. Napríklad na projektoch týkajúcich sa dátovej analýzy, mobility a bezpečnosti. Každé mesto či samospráva však má aj svoje vlastné potreby a priority, ide napríklad o potrebu vedecko-výskumného centra či rôznych HUB-ov v prípade Dubnice nad Váhom, či tvorbu dátového skladu pre digitálne dvojča a tvorbu informačného centra pre občanov v prípade mesta Prešov.

Dáta ako kľúč k rozvoju inteligentných miest a regiónov

Účastníci panelovej diskusie: p. Tuchyňa – MŽP SR

p. Lešková – DEÚS

p. Šunderlíková – MIRRI SR

p. Blaas – ANTIK

p. Macko - SEAK

Štandardizácia dát je spôsob, kedy sa dáta ďalej zdieľajú a neostávajú len na lokálnej úrovni. Tieto dáta zahŕňajú aj priestorové dáta. Štát je častokrát vzdialený od reality na lokálnej úrovni, keďže samospráva musí riešiť v ktorých sú zainteresované dve strany a to práve obec a podnikateľský subjekt. Štát, resp. štátna správa sa musí naďalej učiť viac „počúvať“ samosprávy. Rovnako je potrebná v samosprávach aj podpora geoinformatiky, ktorá je nie len na Slovensku ale aj v celej strednej Európe príliš nízka. Z čoho vyplýva súvisiaca podpora vzdelávania či mladých talentov ale aj ľudí vracajúcich sa späť, napr. zo zahraničia.

Účastníčkou tejto panelovej diskusie bola aj riaditeľka združenia DEÚS, ktorá povedala to, že oni ako združenie vidia problém v tom, že ak by štát povedal, ktoré dáta potrebuje bolo by to jednoduchšie a nápomocné, pretože DEÚS má pokrytých 70% samospráv na Slovensku a tým pádom disponuje množstvom dát, čím odbremení samosprávy pri riešení týchto otázok a budú to práve oni riešiť so štátom, resp. štátnou správou. Ak by sa štát podarilo nadviazať spoluprácu s ďalšími 10-15 spoločnosťami, dokázal by vytvoriť celkom dobrú platformu, kde sa aj publikovať dáta.

Smart urban ekosystém a smart manažment

Účastníci panelovej diskusie: p. Kubovič – ÚVO

p. Mráz – TTSK

p. Slivková – PSK

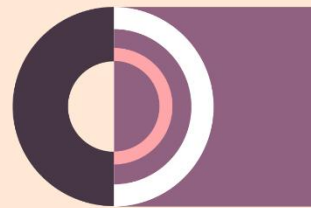
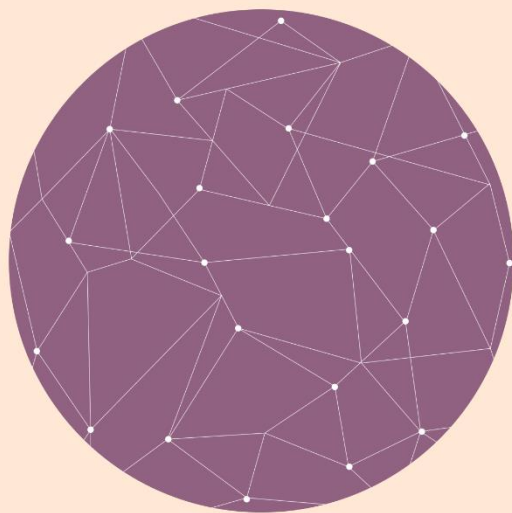
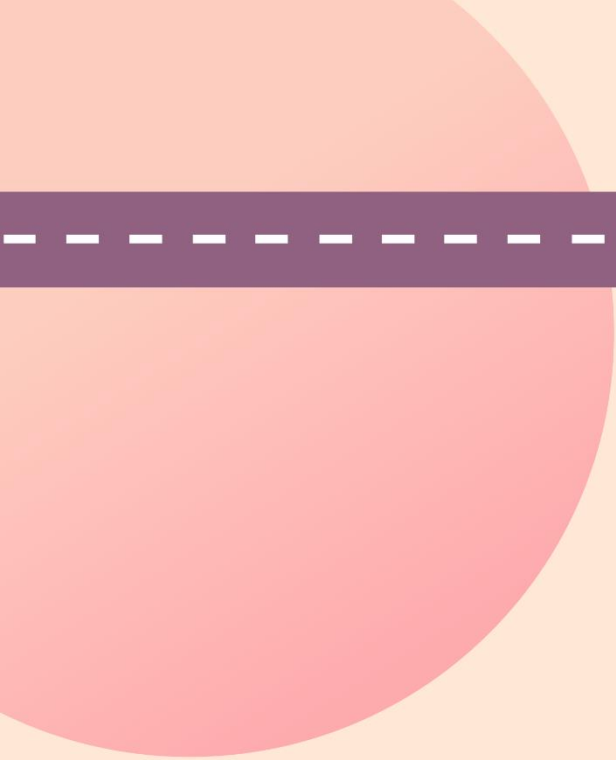
p. Dolíhal – ENMON APP

Iniciatíva "Catching-up Regions" je iniciatívou Európskej komisie, realizovaná v spolupráci so Svetovou bankou. Ide o pomoc "dobiehajúcim", resp. zaostávajúcim regiónom. Prešovský samosprávny kraj je pilotným regiónom, až

neskôr sa k nemu pridalo mesto Banská Bystrica a Košický samosprávny kraj. PSK vybudovalo jednotku strategického rozvoja, ktorá obsahuje aj analytickú jednotku a aj dátovú základňu.

Prvým a hlavným problémom, na ktorý treba poukázať je fakt, že väčšina samospráv používa iný informačný systém na zoskupenie jednotlivých dát. Preto je potrebný nemalý záujem aj o spoluprácu s rôznymi HUB-mi a centrami a taktiež spolupráca so súkromným sektorom, podnikateľskými subjektami či univerzitami. PSK a nie len tento kraj prechádza z modelu Triple helix postupne potrebným zapojením univerzít na model Quadruple helix. Ako prezentovala p. Slivková za Prešovský samosprávny kraj, tento kraj si vie dáta spracovať, vedia s nimi ďalej narábať a ďalej ich posúvať či už rôznym biznis partnerom alebo samosprávam ale aj samotným občanom.

Budúcnosť každého regiónu či obce je o sieťovaní a o know-how jednotlivcej samosprávy.

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu

WWW.SMARTCITY.GOV.SK | WWW.MIRRI.GOV.SK

SEKCIA INOVÁCIÍ A STRATEGICKÝCH INVESTÍCIÍ
MINISTERSTVO INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA A INFORMATIZÁCIE SLOVENSKEJ REPUBLIKY